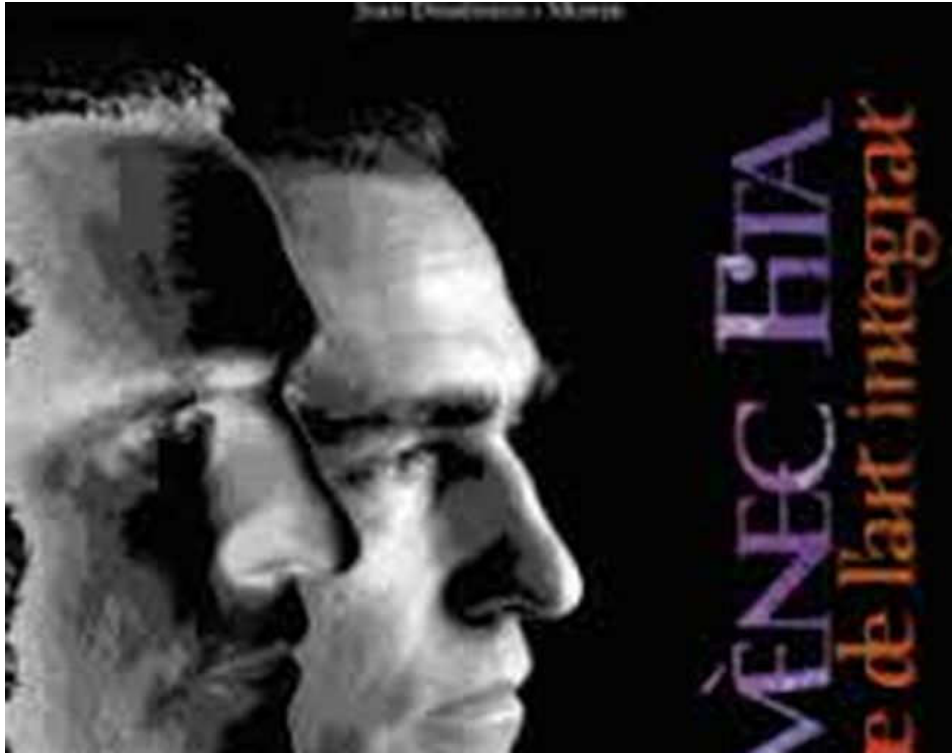

La vastitud de l'artista

Joan Domènech biografia Domènec Fita en un llibre editat per la Diputació

JOSEP PASTELLS Girona | Actualitzada el 18/12/2014 01:00

Un fragment de la portada de 'Domènec Fita, l'home de l'art integrat'

Un dels grans noms propis de la cultura catalana, una figura rellevant de l'art català del segle XX, una de les figures més insignes de la història artística gironina... El president de la Diputació de Girona, Joan Giraut, el crític i historiador de l'art Daniel Giralt-Miracle i el professor i historiador Joan Domènech, autor de 'Domènec Fita, l'home de l'art integrat', no estalvien lloances en parlar de l'artista gironí, biografiat per primer cop en un llibre –de gran format i quasi tres-centes pàgines– editat per la Diputació.

L'home dels dos naixements

Domènech parla de Domènec amb l'autoritat que li confereix haver-lo conegut fa més de quaranta anys, haver-hi conversat moltes hores i, fins i tot, haver estat retratat per ell en dues ocasions. No és una d'aquelles biografies que es nodreixen en gran mesura de textos preexistents o, pitjor i tot, de recerques apressades per internet. És una biografia sòlida, documentada, que parteix dels dos naixements de Fita –el del 1927, quan va ser ingressat a l'Hospici de Girona; i el del 1953, quan va estar a punt de perdre la vida en caure de la bastida mentre treballava en una pintura mural al baptisteri de l'església de Betlem de Barcelona– per resseguir amb

tot luxe de detalls la seva trajectòria, des de la infantesa i l'adolescència fins a l'actualitat, incidint en l'esperit de superació que ha marcat la seva vida artística i personal. I és que en quedar-se paraplàgic després de la caiguda soferta als vint-i-sis anys va ser conscient que vivia de regal i havia d'aprofitar-ho. Ho explica molt bé en un escrit del 1996 reproduït per Domènech: "M'he d'agafar les coses en un sentit de donar els meus talents, frenant la competència tan desenfrenada a què ens condueix la vida". Aquests aspectes, aclareix, agafen la totalitat de la seva persona, "tant en l'actuació artística personal com en la pedagògica, tant en la vessant pública com en la privada".

Obra i pensament

Els estudis de Belles Arts a Barcelona, els inicis en la producció artística a través del Grup Flamma, el retorn a Girona –primer va viure a Sarrià de Dalt i després a Montjuïc–, l'etapa opusdeística, la relació amb l'abat de Montserrat Aureli M. Escarré, el naixement d'Expoart i la creació de la Fundació Fita són alguns dels episodis més destacats d'una biografia en què també s'evoquen uns quants moments significatius del temps de maduresa. Però Joan Domènech no es conforma amb repassar aquests episodis substancials, sinó que aprofundeix en el pensament de l'artista, en la seva voluntat de reflexió i en el seu tarannà inquiet, creatiu i en permanent activitat. "Fita és una deu d'idees que no s'esgota i que, a mesura que les va engendrant, sent la necessitat de descriure-les", assenyala el biògraf. I també assaja una visió global de l'obra de l'artista, n'intenta descobrir els trets més significatius de cada època, els possibles denominadors comuns de diferents moments i, per descomptat, la renovació constant. Amb tot, Domènech adverteix: "En Fita no hi ha trencaments definitius. Pot treballar en el món de l'abstracció en una sèrie de quadres en els quals deixa fer a l'atzar i, a la vegada, pot obsequiar un amic amb un retrat plenament realista, tot i que tingui connotacions particulars".

Polifacètic i compromès

Daniel Giralt-Miracle estableix fins i tot un paralel·lisme entre Fita i el Pau Klee de la Bauhaus, "aquell artista suís que durant deu anys es dedicà a l'ensenyament investigant a fons la naturalesa de l'art, bàsicament les configuracions plàstiques, el ritme i el color, i definint un codi que resumeix la seva concepció de l'art". Giralt-Miracle considera que la biografia escrita per Domènech "era imprescindible per copsar aquest artista en tota la seva vastitud". Es refereix a la dimensió humana de Fita, però també al Fita polifacètic i recercador, al figuratiu, a l'abstracte, al que medita sobre l'immanent i el transcendent, al privat, al públic, al compromès amb la seva ciutat i el seu país; en definitiva, a l'artista treballador, tenaç i sempre innovador de què parla Joan Giraut en la presentació d'un llibre nascut de l'afecte i l'amistat, però també del rigor.